

ČIGOLIEB

JEN PRO ČLENY 8. ODDÍLU - HRANIČÁŘE
MINORITNĚ ČYB

OHĚŇ MUSÍ BLOUŽIT , NESMÍ ŠKODIT A NIČIT !

Nezákládej ohně u
stromů ani pod nimi!

Nedělej nové ohniště

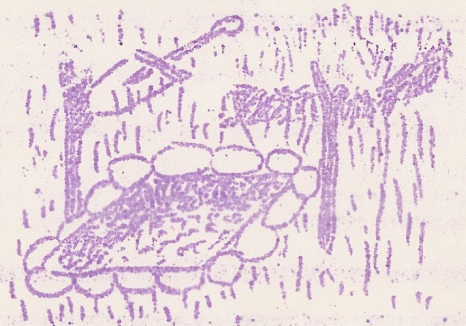
tam, kde je staré!

Když nenajdeš tvrdý

podklad na ohniště,

vykroj drn, polož ho stranou, a když odohá-

zíš, zase ho na vymetené ohniště vrať!

Zalěj ho vodou, aby se

vzpamatoval. Ohně ohra-

niš kamony a rámcem z

pošen.

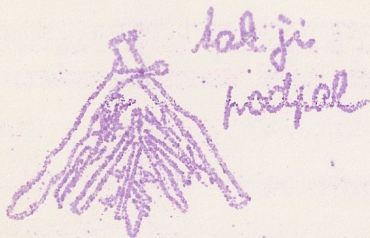

PYRAMIDA

Oheň sestavený z polen rovnaných do jehlanu.

o podpěru

tak je
podpora

Hoří čistým plamenem.
Hraničí zapálíme mošou
hraničkou rovnanou
uvnitř o shora obloženou
suchými větvičkami.
U velkých pyramid se
pomáháme podpěrou,

silným kolíkem z borového dřeva, zprohzeným
do středu ohniště: polena o něj opřeme.

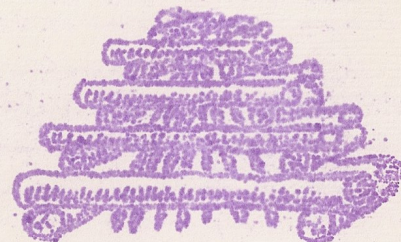
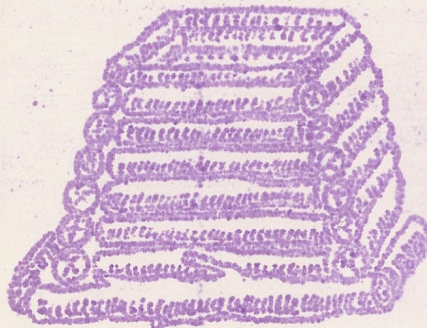
Chceš vyhřát stan rozpálenými kameny? Daj
pozor! Ty, které dlouho ležely ve vodě,
mohou puknout! Roztrhnou se, někdy zraní.

TABORÁK

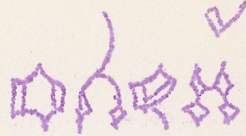
Táborák není oheň. Táborák je děj. Děj, který
se nedá vyprávět a kterého je plná noc. Řekně
si příběh o táboráku! Neznám žádný. Dá se na
něj jen doopravdy vzpomínat. Má své pravidla a
své písničky. Má své vyprávění. Stojí nad tím
všim a zlobí čas noční světlem a teplem.

Pagodu v našem oddíle stavíme na slavnou slavnou
noční táborák. Je to hranice z vyrovnaných polen,
nebo z přešekovaných větví. Někdy je dole širší.
Někdy je stavěná, aby šel do ní mezi polínky
vzduch, někdy plná, v příliš prudkém větru.
Zažehneme ji zapalovací hraníčkou, pyramidkou
z tenkých suchých trísk, štěpín nebo kuličáků.
Staví se podle busoly.

HLÍDKOVÝ

Oheň ze všech nejjednodušší.
Postav podpalovau hranáčku, dej na ni malou
kupu drobnějšího dříví, a když se rozhoří,
přistřeš tří nebo čtyřma suchá polena. Na konci
položeném na ohněti jsou rozštípnutá, nebo
trochu rozseknutá. Hoří jako uhlíky v obloukov-
ce a podle potřeby se přistřeší nebo odsunou.
Můžeš je podložit krátkými kolíčky - dusítky -
aby šel pod hořící konec vzduch, když dusítko
odstraníš, hoří p omáloji.

Hlídkový oheň

Dusítka pod poleny.

V domácnosti máme čistý stůl a v přírodě je
naším stolem země. Kdyžby se to všichni lidé
uvědomili, nebyly by na okrajích lesů tabul-
ky:

TÁBOŘENÍ A ZAKLÁDÁNÍ
OHNĚ
ZAKÁZÁNO

OHEŇ LVEČKY

Hoří pomalu a přitom
dává hodně tepla.

OHEŇ NEVIDITELNÁ

Zakládáme jej v hlu-
boké jámě a překrývá
me šikmo postavenými
tyčemi nebo kůrou.
Konec tyčí nebo kůry
se nalomí tak, aby se
dotýkali země.

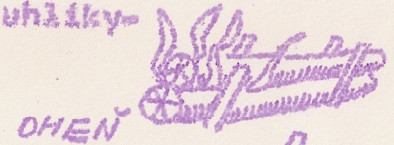

OHEŇ NEPŘOBLIVÁ

Rozděluje se ze sil-
ných polen položených
papřekovitě přes sebe.

OHEŇ NOBŮ

Je téměř neviditelný,
pozvolna hoří a teplem
nás zásobuje skutečně ště-
dře. K jeho rozdělení po-
třebujeme dvě silná břevna,
do kterých vycokáme po dél-
ce šlaby. Přiklopíme je na
sebe a mezi ně dáme žhavé
uhlíky-

OHEŇ ROVNĚŽY

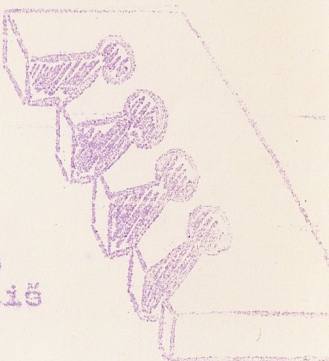
Zakládáme jej v nehlubo-
ké jámě, do níž se kác-
dou polena nastojato.
Je to velmi hospodérny
způsob ohně.

OHĚŇ jako DIVOŠÍ

Ohňové prkénko: smrkové, jedlové, modřínové, jilmové nebo lipové, dobře protažené.

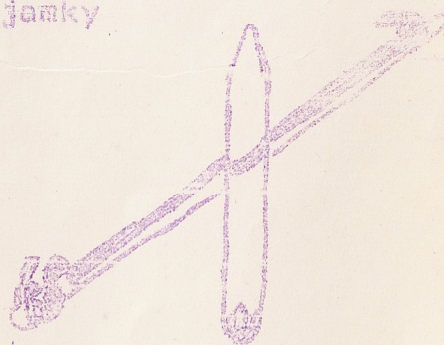
Necelý centimetr od krajů vydlabeme malé jamky, v průměru asi půldruhého centimetru. Uhladíme je, ač ne příliš aby byl povrch trochu hrubý.

Vřeteno: kulatý nebo osmhraný kolík ze stejného nebo tvrdšího dřeva. Na horním konci seřízneme delší tupou špičku, tak zaoblenou, aby zapadla do tulesky. Spodní konec je pravidelně zaoblen a musí těsně zapadnout do jamky v prkénku.

Tulejka: vyrobíme z nízkého dřevěného hranolu. Uprostřed má na spodní ploše malou jamku tak vydlabanou, aby se v ní volně točil horní konec vřetena. Nesmí se tam tvořit žhavý popel.

Protáčecí luk: ze silného a šerativého prutu nejlépe vrbového.

Rozdělení ohně tímto způsobem je zajímavým sportovním výkonem, zkouškou srdce a dechu.

Sdělte, co se vám v Ligo-ligu líbí a co ne, co by jste tam chtěli mít!

ROUBNÍ DO OHŇE

- ohňová záležitost

Ohněň je živon vzduchem, ukulí se, když nemůže dýchat. Kde se dovede, rozdrtí ohň jasný plamen a z pozůstatků zbytků jisker, vrátí život špatně provzdušnému ohni a pomocí mokrému dřevu. Je to lesná věda.....

Zjistíš, odkud vane vítr, a osoby vane poznáš naslábný proten. Klekní si k ohněš, hází do něj nízko k zemi a uvaž, kde je ještě žhavé jádro nebo nedohřívý plamenek. Pak naber zhluboka dech a měně, přetáhneš a dlouze ohň dopředu. Nejprve foukej v krátkých dávkách, později v delších, silnějších, až zachytíš jasný plamen, žhavý, nový. Vdechovy se prodlužují, jsou mohutnější, jako v kovářské výmni.....

Nepřítel ještě dávku vzduchu, a vyženeš vydatný červený jazyk! Na něj přiložíš suchá větvičky a pke už jsi ohně "přárouneš". Ohně to, kupodivu, šikovného člověka. Nošák zachuje a zhlene a ten zbytek, se ještě v ohništi byl, nebo plamen vyžene a zase sfoukne. Správné množství kyslíku rozhoduje totiž právě tak p spatřovací motoru nebo ve vysoké pect jako v lese pod křivkami. Foukej ne příliš měkce, začal by tah, zkoušej správné množství kyslíku a směr! Pzáměny obracuj do dřeva ne od něho, to by ti ulotily do koura a zbytek by jsi rozpalené dřvo. Naslouchej!

Ohněň se hlásá, odpovídá tak! Má svůj tón, barvu a zvuk.

Živej se! Snad najdeš v plamenech, probuzených k životu, prastarou lidskou mudrost, symbol pokoje a míru, který přináší, živa, překonání do pustin, kde prastarým plátem zdá se žít.

NUŽ

Dobry nůž je nepostradatelným pomocníkem v přírodě, nauč se o něm zacházet, a špatrovat ho. Šikovného člověka poznáš už podle to ho, jak se k nástrojům a k práci s nimi staví.

Nože a mnoha železky, nůžkami, vrtáčky, pilničky nebo pákou jsou sice neobyčejně zajímavé, ale často k ničemu.

Dokonalý nůž.

Je dlouhý kolem 20 cm, měřeno od špičky k patě rukojeti, dlouhé 10 - 12 cm. Rukojet je složena z kožených desiček navlažených na tyčku vycházející z železky a zakončenou závitou.

K dobrému noži patří spolehlivá pochva, zavřená na opaku, ne po boku u slabiny, epič trochu vzadu. Rychle se okloníš nebo se můžeš poranit při pádu o který není v těžce svažném terénu terénu nouze.

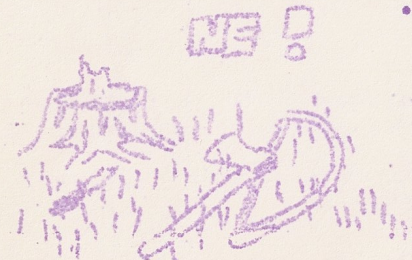

KAŽDÝ ŠPATNÝ NUŽ JE NEBEZPEČNÝ !!!!!

Se správným, jako břitva ostrým nožem nejede žarty! Nedotykej se zbytečně ostří, saue se nože a sekery správně nosit a podávat. Všechny ostré nástroje nos OSTRÍM OD TĚLA A ŠPIČKOU K ZEMI! Drž nůž za želiako když ho něko mu podáváš!

Nožům, sekerám i pilám škodí vlhko a nedbalé odkládání. Nůž nepatří na zem, ani na podlahu ani do trávy, počť jej na bednu nebo ho do dřeva zabedni opatrně, aby se neulemila špička.

Nezahrazuj nožem sekeru nebo kladivo, netluč na něj! Správného muže poznáš podle úcty k nástrojům - to říkáš už staří zálesáci.

Konzervy otvírej otvíráčkou a ne nožem!!!!

Chleba krájej jen na prkénku!

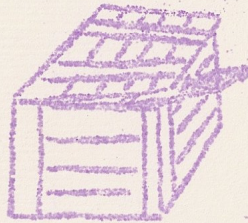

Ocel je živá a teplem se mění! Nenapichuj na nůž opékané uzenky, ne odkládej ocel nástroje na teplou plátnu.

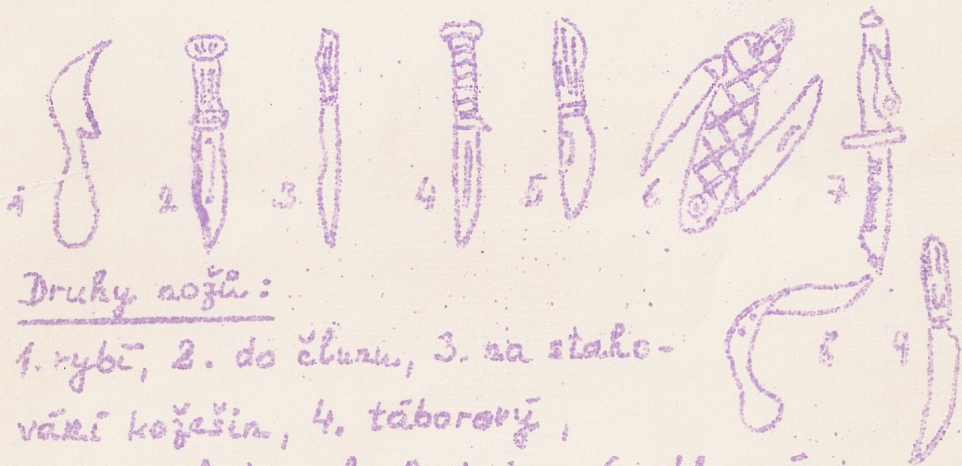

Řež a krájej všechno od sebe, od těla. Větve odřezávej tím směrem jak vyrostly.

Nůž je nůž! Není to šroubovák, nejsou to kleště na otvírání beden, ani rýč na hrabání v zemi nebo na vykrajování drnů.

Druhy noží:

1. rybi, 2. do člunu, 3. na stávkování kožesin, 4. táborový, 5. na polubu plachetnice, 6. sklopný s botcem na uzly, 7. sklopný lovecký, 8. dlabač na čluny, 9. pro kuchaře.

SEKERA

S poměrně lehkou příruční sekerou správného tvaru vykonáme na táboře i na cestách mnoho prospěšné práce.

Rozviklané sekera je velmi nebezpečná.!!!!!!Různými způsoby se zajišťuje uvolněnou upevníme dřív, než se dáme do díla.

Neválej sekeru po zemi, zatni ji do dřeva, tam patří! Sekera zatnutá do dřeva je mezinárodním znakem práce a míru všude blízko vojenských lešů. Také táborové porady zahajujeme tím, že zatneme sekeru do pole na.

Při každé práci a delší sekerou se pevně rozkroč a ochraň si nohy. Když očekáváš z ležícího k kmene větve, stůj za ní, ne u kořene větve - sekera často ajade.

Nikdy nezatínaj sekeru kolmo k délce kmene, ta je marné námaha. Jdi do toho šikmými záseky. Neesekávej šlahouny kořenů a pařezů proti směru jejich růstu, jdi rovně po dřevě.

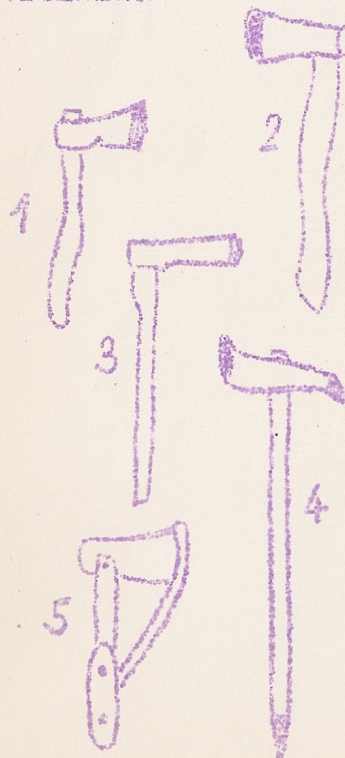
Zacilony díl topárka pod uchem sekory můžeme ovinout drátem, aby se ne poškodil.

Velkou překážkou jsou někdy suky. Navíči jejich okolí a chvíli počkej.

Nic neesekávej a neštípej na hle zemi. Kdyby zajela do hlíny, písku nebo narazila na kámen, vznikne zub

1. Příruční sekera - sousta všech lidí, kteří provádějí turistiku, výcvik nebo trampování.
2. Dřevorobeká sekera - její tvar je přizpůsoben "házení do dřeva" při vyštípávání klínků ze záseku.
3. Pentak - má metrové topárko a poměrně lehkou hlavu. Slouží dřevorobcům při kácení stromů a dělení pařezů.
4. Zbojnický šakan -
5. Škápový chránič ostří

Kácení stromu

Z té strany, kam strom padne, nařizneme kmen vedorovně asi do jedné třetiny. Řežeme pokud možno nížko u země, aby nezbyl zbytečně vysoký pařez. Pod tímto řezem vyštípneme sekoukou zásek. Na protější straně nařizneme kmen poněkud výše, také do třetiny nebo tak doleko, až strom padne. Velmi tlustý kmenům ponůžeme k pádu ještě zářezy a záseky z boku. Zbylý pařez zařizneme do roviny a poražený strom oklestíme.

Dřevo hřeje třikrát: poprvé, když je do býváse, podruhé když je řezáno a štípáno, a teprve pořetí v kámen.

Sekerkou odstraníme součky, oloupeme kůru, pokud nepříchne. Pod kůrou neodloupáných stromů se usazuje hmyz. Potřebujeme-li se největší plochu kůry, nařizneme ji po celé délce kmene a pak ji sekerami olupujeme, pravidelně, aby se nelámala.

Někdy chceme výřez rozpůlit. Naznačíme si po délce čáru, za sekne deprosted sekery a pak po směru čáry zasekneme sekery další. Ty pak zatlukáme až se výřez rozdělí. Někdy do pár po několika sekerách zaseceme klíny z tvrdého dřeva a zatlukáme je, až kmen praskne

Naž pokácíme strom, najdeme najprve miesto, kam padne. Odhadneme jeho výšku: nesmí nikoho při pádu zranit ani poškodiť okolní stromy.

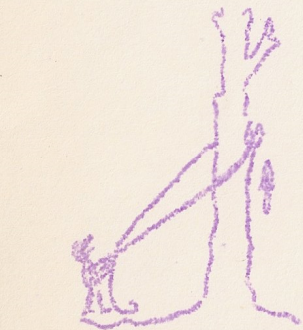

Směr pádu môžeme ovliávnit ťažnými lanami.

Padajúci strom odske-
či od pařezu, někdy
dost daleko. Nebudeme
v blízkosti!!!!

Táhneme do stran.

Slabší strom vzápätne ten-
kým pružným kmenom. I když
takové odrazové tyč nedo-
nutí strom k pádu správným
směrem, pojízetí, aby se
neokřel tam, kde nemá.

Postupně
nahajení
lesa

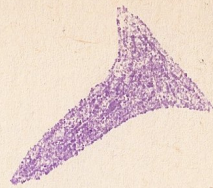

Ochráně
stromu,
pomoc
z houze.

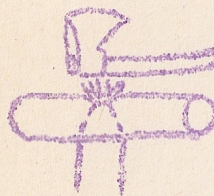
Bobrování

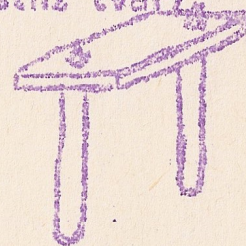
SPAJENÍ bez

Zkus stavět bez hřebíků:
Mysli, jak spojiš spolehlivě dva
kolíky nebo pevně tyče na lezení
postel nebo na kostru chýše.
Špičkou nože vyhloubíš do dřeva kor-
noutovitou díрку, zasuneš do ní
zašpičatělou příčku a zatlučeš ji
obrácenou sekereu tak hluboko, že
někdy projede a nahle se rozklepe.
Některé spojení můžeš zpevnit pro-
vázkem nebo řemínkem, zavlečkní
krátké páčidlo, aby dotáhl pevně.
Někdy si pomůžou dřevěnými hřebí-
ky, vyřezanými z čerstvého tuhého
dřeva. Má zvláštní tvar.

hřebík

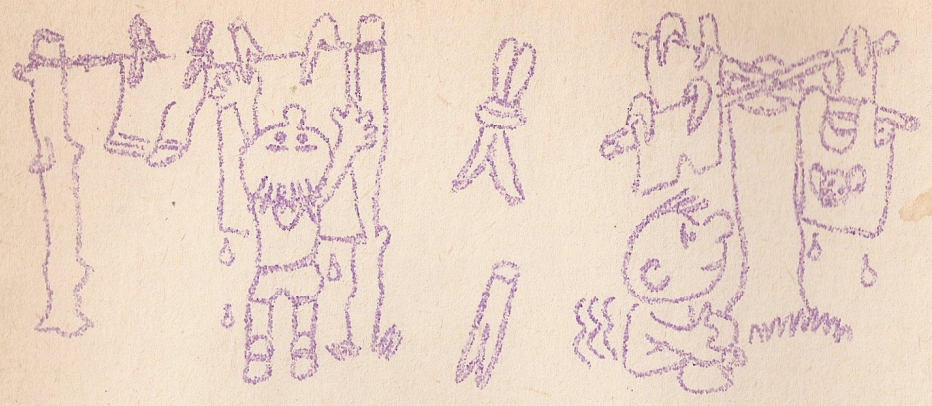
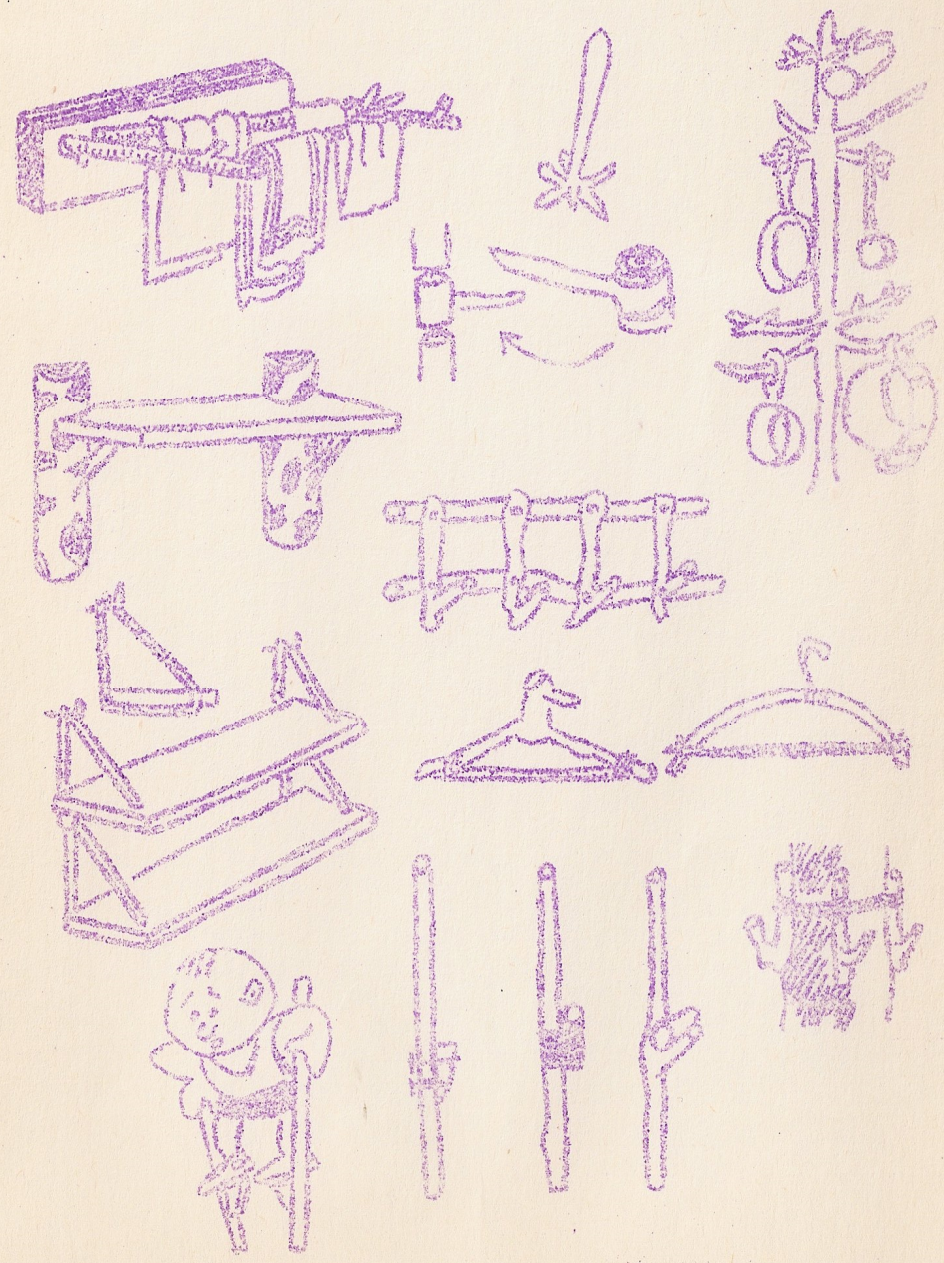

SVĚRAK

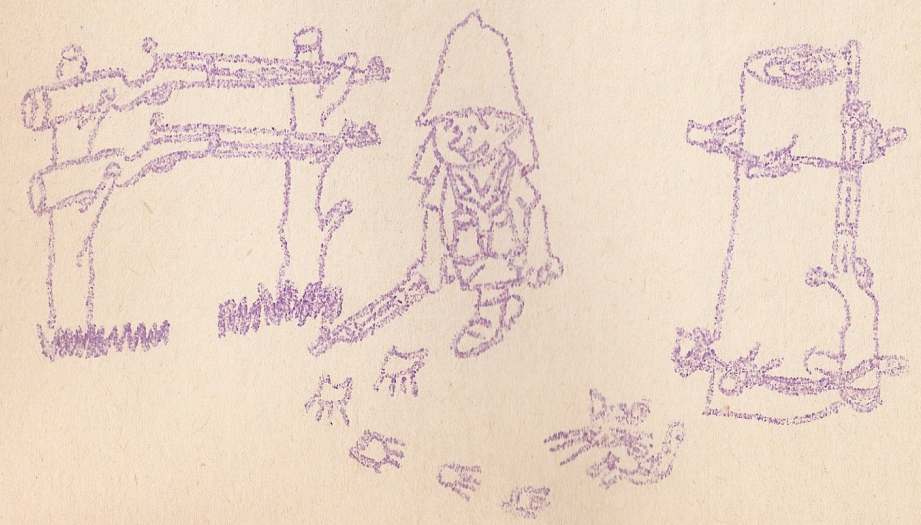
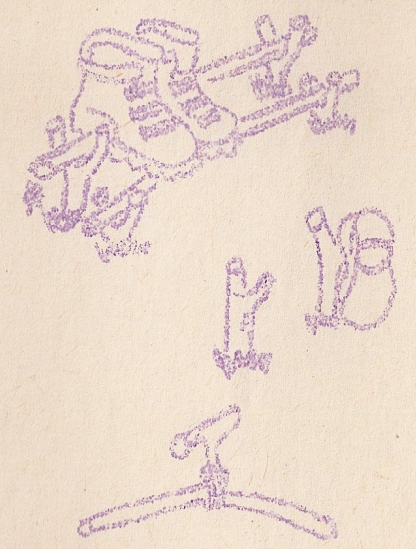

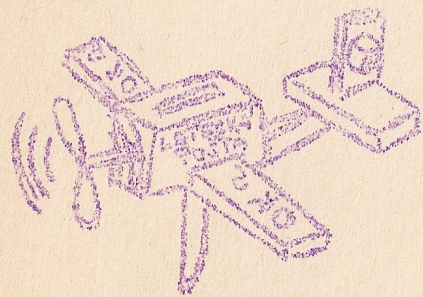
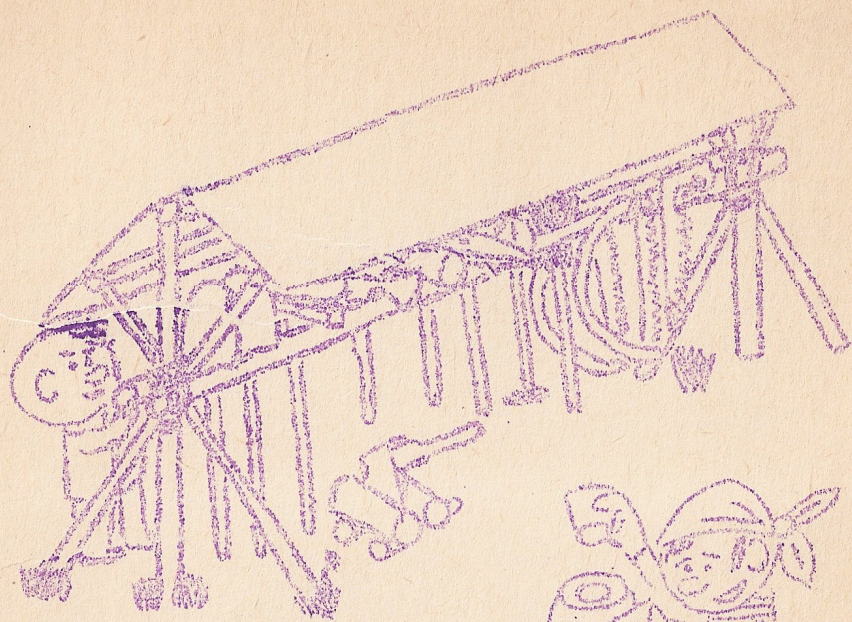
DROBNÉ TABOROVÉ DOPLŇKY

pro vytrvalé

SEDADLA

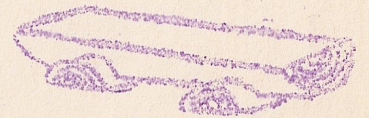
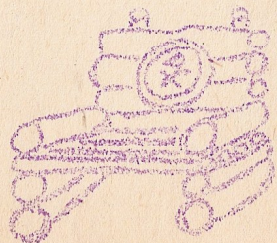
táborová
práce

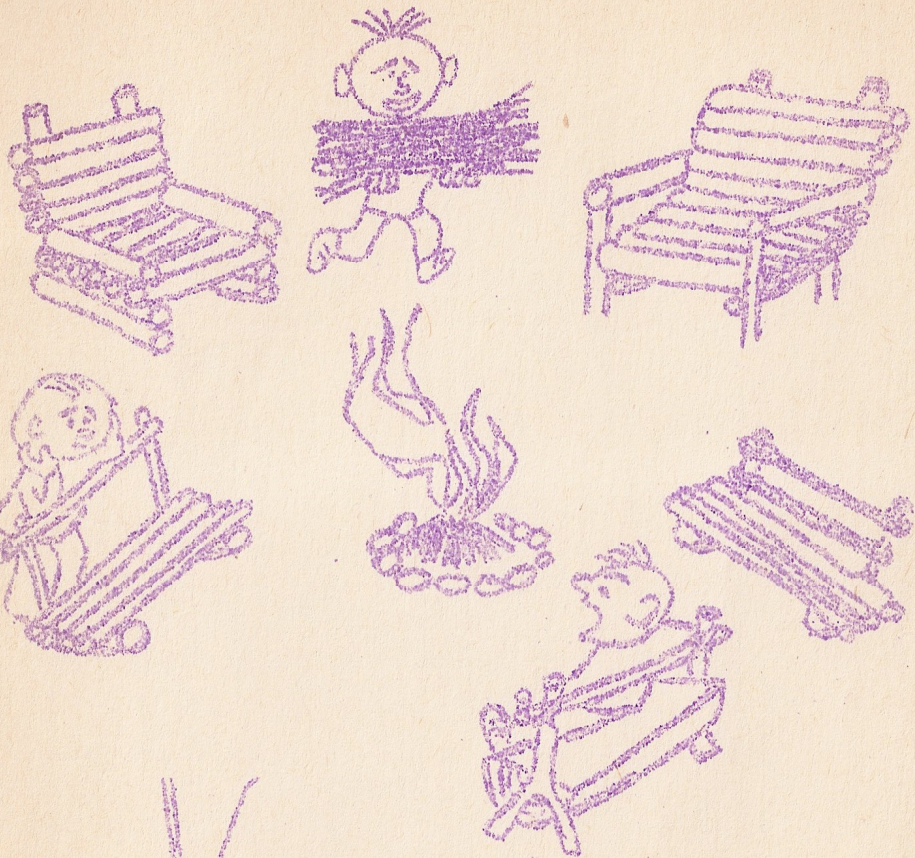

vrhací
konec

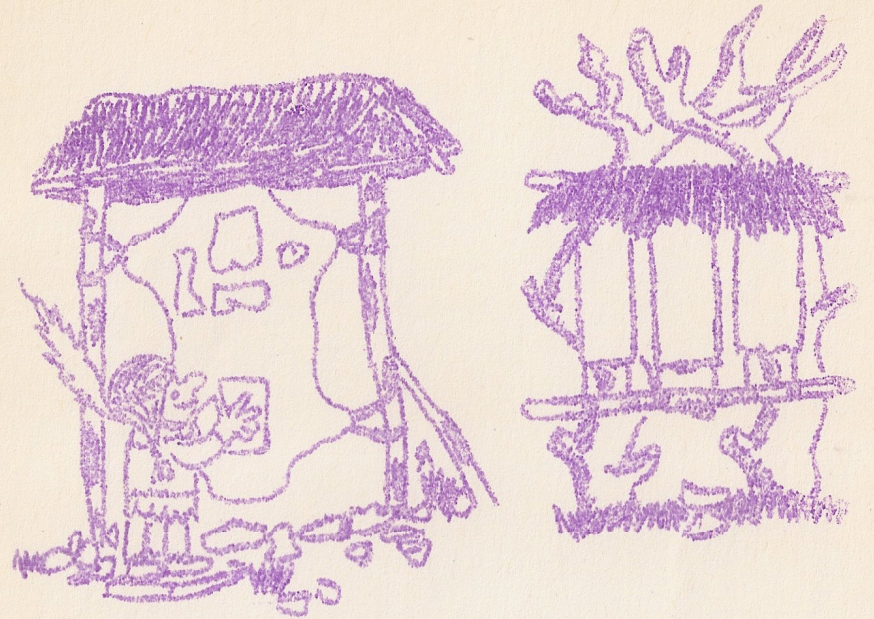
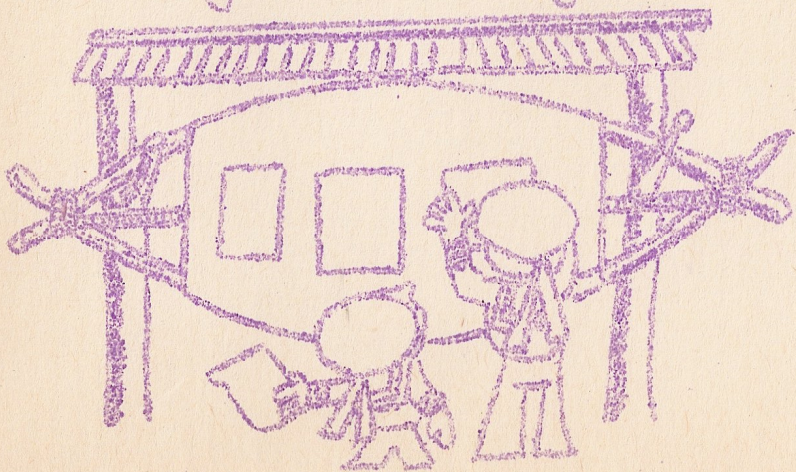

táborový
dřevek

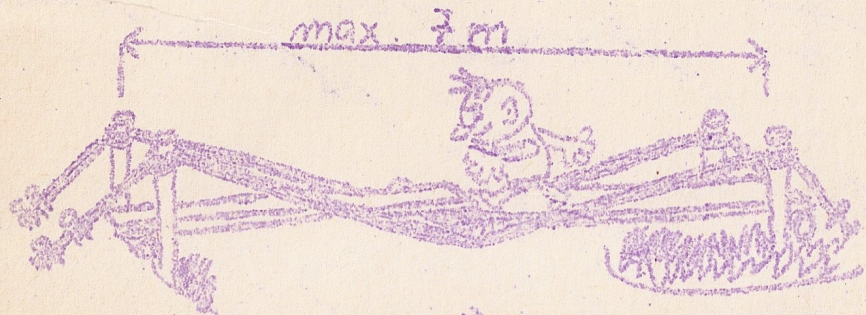

Vývřesky

MŮSTKY

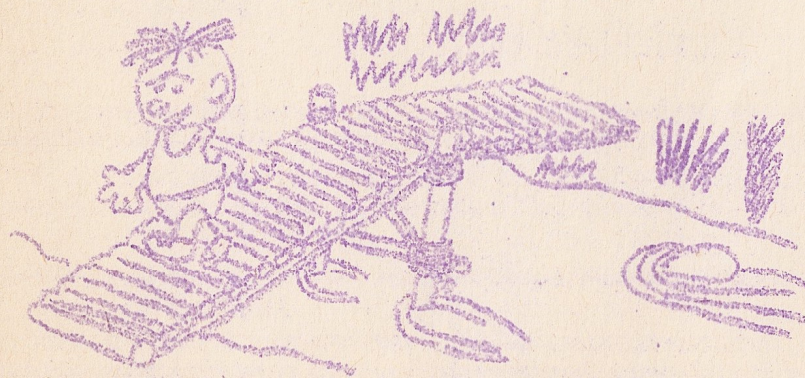
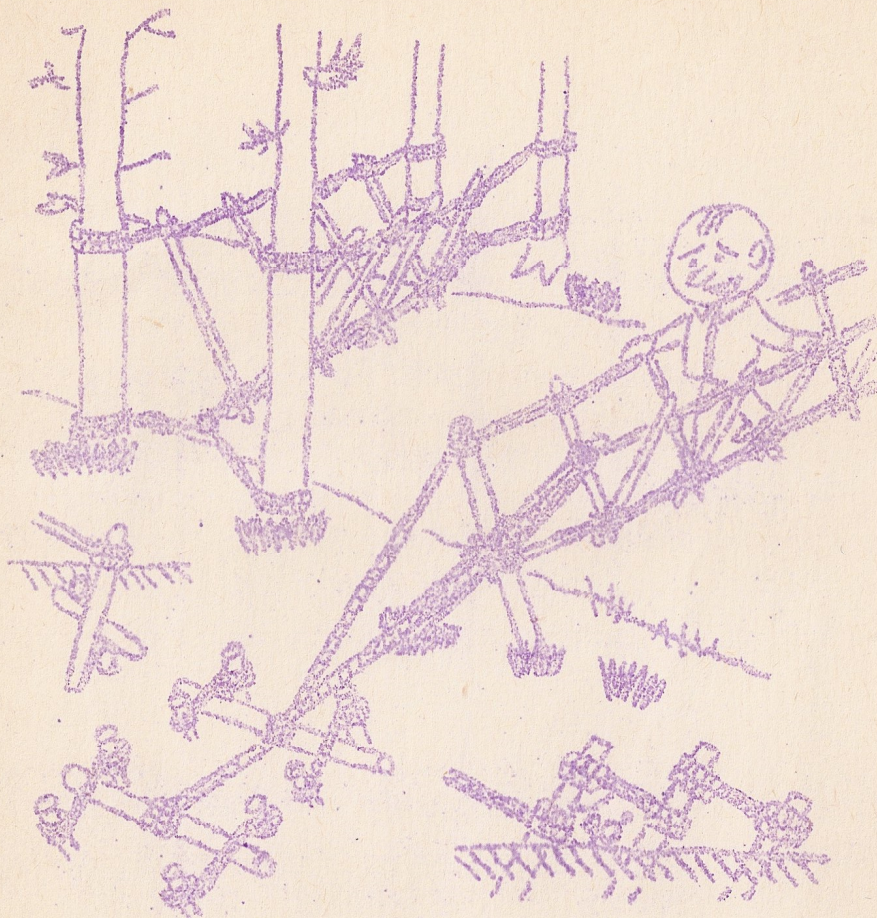

špatně

správně

1. Nestavíme můstek v ostrém zákrutu
2. Nestavíme zbytečně podpěry, na které se zachycují trávy, listí a větve.
3. Spodní hranu můstku umístíme dost vysoko nad větší vodou,
4. Nestavíme podpěry do míst, kudy nejvíce proudí voda.

V ohybu potoka je někdy dobře umístěná prodlážděná odřezka pod můstek, která nemusí být nad vodou, ale může být ponořena.

NÁDANKY,

UTRP, SUTRE

Kapitána Jerrynga na táboře se ptali, zda-li je, tak jako všichni námořníci, pověřivý.

"Ano" odpověděl. "Domnívám se, že by nikdy nemělo být třináct lidí na jedné posádce!"

Která řeka protéká Pískem a jak je dlouhá?
Zdaš aspoň sedm pohoří v ČSSR?
Jak na mapě poznáš sever?

Mám devět pingpongových míčků. Jeden z nich je těžší než ostatní. Úkolem je nalézt jej dvojím vážením na miskových vahách bez závaží.

KŘÍŽOVKA

Nejlehčí dřevo na světě, z Jižní Ameriky, je pojmenováno podle indiánského plavidla z Ecuadoru. Ke stavbě používali dřevo stromu Ochroma loqupos. Název plavidla naleznete v tajence.

A - soisizeční slabika, soupeř, černý pták
B - horský skřítek, potřeba vodáka, státní poznávací značka, C - tuna, zpráva, květina. D - příměti, TAJENKA, pohodný. E - přístavní hráz, hlídka, zná. F - Ypsilon, sportovní zkratka, splátka, hovorově "vyrovnání účtu". G - úřední kniha záznamů o pohybu obyvatelstva, chem.značka stázu sestatu.

1 - Čestice hmoty, 2 - peřej, číslovka. 3 - SFZ Opavy, výstavní domek. 4 - ulpivé, bok lodi. 5 - česká Feka, značka poloměru. 6 - nepodléhnouti, 7 - květenství obilí, zpátečník. 8 - mořská ryba. 9 - moravské město 10 - opravit. 11 - osádit semena.
Pomůcky: 8 - alp. 6 - AP

